

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

08 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки

Магістр

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Спеціальності

A2 Дошкільна освіта

(код і назва спеціальності)

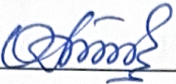
**Полтава
2026 рік**

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія спілкування» для здобувачів вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2026 року.

Розробник: Тесленко М.М. доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньої програми Оксана ТУР

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «25» серпня 2026 року № 1

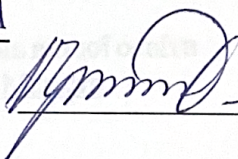
Завідувач кафедри психології та педагогіки Леся КЛЕВАКА

«25» 08 2026 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «27» 08 2026 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

 Віктор ЧЕРНИШОВ

«27» 08 2026 року

© Тесленко М.М., 2026 рік

© Національний університет

імені Юрія Кондратюка, 2026 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма здобуття освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС –4	Галузь знань: А «Освіта»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність: А2 «Дошкільна освіта»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
		2-й
	Лекції	
Індивідуальне завдання –не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>Магістр</u>	14 год.
		Практичні
		18 год
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		88 год.
		Індивідуальна робота:
		-
	Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 32/88

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: полягає в ознайомленні студентів із поняттями, її базовими категоріями та елементами, завданнями, які ставить перед собою діяльність вихователя дошкільного закладу освіти для оволодіння сучасними підходами та інструментами професійної діяльності.

Протягом опанування курсу студенти повинні набути таких **компетентностей**:

- ☐ Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
- ☐ Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ☐ Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ☐ Здатність працювати в команді

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни «Психологія спілкування» є психологічні та педагогічні знання отримані в результаті навчання за попереднім рівнем вищої освіти та самоосвіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими вміннями й навичками:

- Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
- Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.
- Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
- Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень Компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі

			вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

			іншими дисциплінами.	
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Психологія спілкування» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;

диференційований залік у вигляді тестового завдання.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Спілкування як соціально-психологічний феномен.

Поняття про спілкування. Спілкування як необхідна умова життєдіяльності людей. Взаємозв'язок спілкування та діяльності. Спілкування як необхідна сторона діяльності. Спілкування як самостійний вид діяльності. Поняття про структуру спілкування. Основні сторони процесу спілкування: а) комунікативна сторона (як обмін інформацією між сторонами, що спілкуються); б) інтерактивна сторона (організація взаємодії між учасниками спілкування); в) перцептивна сторона (сприйняття та взаєморозуміння один одного). Взаємодія та доповнення основних сторін спілкування. Види спілкування. Монологічне й діалогічне спілкування. Різновиди монологічного спілкування: імперативне й маніпулятивне. Принципи діалогічного спілкування.

Практичне заняття №1.

Тема 2. Комунікативність та комунікабельність. Вербальне та невербальне спілкування.

Спілкування як обмін інформацією (уявленнями, ідеями, інтересами, настроями, почуттями, установками тощо). Специфіка обміну інформації між людьми: активність учасників комунікації; вплив учасників комунікації один на одного (зміна типу стосунків, поведінки в результаті комунікації); наявність єдиної системи кодування; виникнення комунікативних бар'єрів. Поняття про комунікативні бар'єри. Об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення комунікативних бар'єрів. Основні умови подолання та попередження комунікативних бар'єрів. Мова як основний засіб вербальної комунікації. Основні функції мови. Мовлення, мовленнєва діяльність. Види мовленнєвої діяльності. Слухання в діловій

комунікації. Види слухання. Бар'єри ефективного слухання. Невербальні засоби комунікації. Типологія невербальних засобів комунікації. Візуальний контакт. Психологічні та паралінгвістичні особливості невербального спілкування. Міжнародні відмінності невербального спілкування. Особистий простір.

Практичні заняття №2-3

Тема 3. Сприйняття і розуміння в структурі міжособистісного спілкування.

Порушення, бар'єри та труднощі спілкування.

Спілкування як сприйняття людьми один одного. Основні складові сприйняття іншої людини: сприйняття її зовнішніх ознак; їх співвіднесення з особистісними характеристиками суб'єкта, який сприймає; інтерпретація на цій основі вчинків іншої людини. Основні механізми пізнання та розуміння у процесі спілкування: ідентифікація, емпатія, рефлексія. Взаємозв'язок ідентифікації, емпатії та рефлексії.

Практичне заняття №4

Тема 4. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії.

Інтерпретація поведінки іншої людини як складова частина сприйняття. Роль атрибуції в міжособистісній перцепції. Каузальна атрибуція як механізм приписування. Аналіз процесу міжособистісного сприйняття. Ефекти: "ореола", першості та новизни; стереотипізації. Проблема точності міжособистісної перцепції. Атракція як соціально-психологічний феномен. Фактори, що впливають на виникнення атракції: подібність характеристик суб'єкта та об'єкта сприйняття; близькість спілкування, частота зустрічей тощо.

Практичне заняття №5

Тема 5. Вікові та гендерні особливості спілкування.

Характеристика вікових періодів розвитку особистості. Мотиви у спілкуванні за Ю. Б. Гіппенрейтером. Характеристика емоційного спілкування у віці немовляти. Предметне спілкування. Ситуативно-ділове спілкування. Особливості спілкування у різні вікові періоди дитини: дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, юнацький вік, період ранньої дорослості, літній вік. Відмінності у спілкуванні чоловіків і жінок за А. Монтаорі. Лінгвістичні особливості у спілкуванні чоловіків та жінок. Гендерне спілкування і етикет.

Практичне заняття №6

Тема 6. Спілкування та індивідуальні якості особистості.

Вплив спілкування на розвиток особистості. Вплив темпераменту на спілкування. Здібності. Спілкування і характер. Загальна характеристика особливостей комунікатора. Умови ефективності впливу більшості та меншості. Особливості аудиторії. Співвідношення особливостей комунікатора та аудиторії. Особливості повідомлень та їх вплив на ефективність спілкування. Спілкування з погляду трансактного аналізу Е.Берна. Способи ефективного спілкування Д.Карнегі, позитивні та 5 негативні сторони. Встановлення контакту та діалогу.

Практичне заняття №7

Тема 7. Психологія професійного спілкування.

Особливості ділового спілкування вихователя дошкільної освіти. Специфіка постановки запитань. Стандартні комунікативні помилки при використанні питань. Виявлення брехні та нещирості людей. Комунікативні бар'єри в спілкуванні. Індикатори модальності людини. Класифікація причин утрудненого спілкування. Основи кризової інтервенції. Інтерактивне спілкування з дітьми

Практичне заняття №8-9

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль № 1. Становлення та сутність етнопсихології як науки						
Тема 1. Спілкування як соціально-психологічний феномен.	16	2	2	-	-	12
Тема 2. Комунікативність та комунікабельність. Вербальне та невербальне спілкування.	20	2	4	-	-	14
Тема 3. Сприймання і розуміння в структурі міжособистісного спілкування. Порушення, бар'єри та труднощі спілкування.	16	2	2	-	-	12
Тема 4. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії.	16	2	2	-	-	12
Тема 5. Вікові та гендерні особливості спілкування.	16	2	2	-	-	12
Тема 6. Спілкування та індивідуальні якості особистості.	16	2	2	-	-	12
Тема 7. Психологія професійного спілкування.	20	2	4	-	-	14
Разом за змістовим модулем 1	120	14	18	-	-	88
Усього годин	120	14	18	-	-	88

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п		Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені.	

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
1	1. Поняття про спілкування. 2. Структура спілкування. • комунікативний канал спілкування • інтерактивний канал спілкування • перцептивний канал спілкування	2
2-3	1. Монологічне спілкування 2. Діалогічне спілкування 3. Фази спілкування	4
4	1. Ключові елементи спілкування 2. Мовленнєва діяльність 3. Поняття про комунікативні бар'єри	2
5	1. Психологічні способи впливу під час спілкування. 2. Маніпуляція, як складний вид психологічного впливу під час спілкування. 3. Маніпуляція та актуалізація.	2
6	1. Спілкування як сприйняття людьми один одного 2. Основні складові та механізми сприйняття іншої людини 3. Взаємозв'язок ідентифікації, емпатії та рефлексії	2
7	1. Особливості міжособистісного сприйняття 2. Помилки міжособистісного сприйняття 3. Атракція як соціально-психологічний феномен.	2

8	1. Мотиви у спілкуванні 2. Особливості спілкування у різні вікові періоди - Емоційне спілкування у віці немовляти - Особливості спілкування у дошкільному віці (3–6 років) - Спілкування у школярів та студентів - Спілкування у період дорослості 3. Відмінності у спілкуванні чоловіків і жінок за А. Монтаорі 4. Гендерне спілкування та етикет	2
9	1. Вплив спілкування на розвиток особистості 2. Загальна характеристика особливостей комунікатора 3. Особливості аудиторії у комунікації 4. Спілкування з погляду трансактного аналізу Еріка Берна. Способи ефективного спілкування Д.Карнегі	2
Усього		18

11. Перелік питань для лабораторних робіт

№ з/п		Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання поточного контролю (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за запитаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
1.	Тема 1. Спілкування як соціально-психологічний феномен. Наведіть відомі Вам визначення поняття спілкування. Розведіть поняття спілкування і комунікація. Яке значення для поглиблення знань про спілкування мала дискусія з приводу співвідношення понять діяльність і спілкування? Наведіть аргументи різних поглядів на це співвідношення. Назвіть і розкрийте основні принципи теорії спілкування Б.Ф. Ломова. Яке значення має поняття сукупний суб'єкт для аналізу спілкування? Чим відрізняється соціально-психологічний аспект дослідження спілкування від загально-психологічного?	12

2.	Тема 2. Комунікативність та комунікабельність. Вербальне та невербальне спілкування. Поняття про засоби комунікації. Класифікація засобів комунікації. Вербальні засоби комунікації. Говоріння і слухання як компоненти вербальної комунікації. Мова і мовлення. Особливості мовлення у різних Комунікативних ситуаціях. Роль навичок активного слухання в професійній діяльності вихователя дошкільної освіти. Види слухання. Технологія активного слухання. Дайте визначення поняттю соціальна перцепція. Розкрийте його зміст, покажіть багатофункціональність цього процесу. Який зміст Ви вкладаєте у вислів, що об'єкт соціальної перцепції є автором повідомлення, яке інтерпретується спостерігачем? Розшифруйте вислів: перцептивні гачки є соціальним шифром об'єкта соціальної перцепції. Що таке фізіогноміка? Назвіть видатних вчених, які причетні до такого роду знань. Яке місце посідає фізіогноміка в теорії соціальної перцепції? Чому, на вашу думку, розвиток знань з фізіогноміки, френології, хіромантії, графології, астрології загальмувався? Яке значення ці сфери знань мають для розвитку психології індивідуальних відмінностей?	14
3.	Тема 3. Сприймання і розуміння в структурі міжособистісного спілкування. Порушення, бар'єри та труднощі спілкування. Як співвідносяться поняття спілкування і суспільні відносини? Які точки зору Вам відомі з цього приводу? Чому, визначаючи структуру спілкування, необхідно виділяти аспект, в якому вона розглядається? Наведіть приклади відомих Вам класифікацій структури спілкування. Дайте характеристику міжособистісному спілкуванню. Яке значення для людини має рольове спілкування? Як Ви розумієте зв'язок соціальної позиції і соціальної ролі в спілкуванні? Чи впливає цей зв'язок на зміст спілкування? Визначте основні види бар'єрів спілкування. Визначте основні техніки ефективного спілкування.	12
4.	Тема 4. Психологічні аспекти міжособистісної взаємодії. Які ефекти сприйняття виникають в ситуації першого враження про людину? Розкрийте сутність ефекту ореолу і покажіть фактори, що впливають на цей ефект. Дайте характеристику стереотипізації як ефекту міжособистісного сприйняття. Що таке стереотип очікування? Покажіть позитивні і негативні його сторони в ситуації педагогічного процесу. Які Ви знаєте значення поняття ідентифікація? Що означає зрозуміти людину? Покажіть відмінності загально-психологічного поняття рефлексія і його соціальнопсихологічного тлумачення як соціальної рефлексії. Що таке каузальна атрибуція? Розкрийте зміст цього феномену. Які Ви знаєте способи каузальної атрибуції? В чому полягає фундаментальна помилка каузальної атрибуції? Визначте умови, що спричиняють фундаментальну помилку каузальної атрибуції. Покажіть, як досліджується в теоріях атрибуції проблема спостерігач учасник.	12
5.	Тема 5. Вікові та гендерні особливості спілкування. Назвіть вікові особливості спілкування. Охарактеризуйте гендерні відмінності в спілкуванні. Які ви знаєте наукові теорії, щодо статевих відмінностей соціальної перцепції? Соціокультурні, вікові та гендерні аспекти використання вербальних і невербальних засобів комунікації. Вкажіть гендерні та вікові бар'єри комунікації.	12

6.	Тема 6. Спілкування та індивідуальні якості особистості. Прояви особистості в процесі спілкування. Темперамент та характер особистості, їх прояви у процесі спілкування. Симпатії та антипатії, закономірності їх виникнення. Риси, що сприяють розвитку спілкування. Вміння надавати підтримку у проблемних ситуаціях спілкування. Основні напрями й шляхи вдосконалення техніки спілкування. Психологічна діагностика комунікативного потенціалу особистості і групи. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості та групи.	12
7.	Тема 7. Психологія професійного спілкування. Комунікативна компетентність як умова професіоналізму вихователя ЗДО. Поняття про комунікативну компетентність та професіоналізм. Складові комунікативної компетентності вихователя ЗДО. Критерії комунікативної компетентності та чинники її формування. ділову комунікацію, її психологічна специфіка. Види та форми ділового спілкування. Психологічний аналіз вертикальної і горизонтальної комунікації в організації. Проблема руху інформації в діловій комунікації. Особливості проведення й проходження співбесіди під час працевлаштування. Напрями і технології оптимізації ділової комунікації. Опишіть основні елементи ділової гри: психолого-педагогічні принципи організації ділової гри; цілі використання; ознаки ділової гри; структура ділової гри; ділові гри і стратегії в тренінгу.	14
	Усього	88

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методи навчання, які дозволяють формувати soft skills: інтерактивні та кооперативні методи навчання (робота в парах і малих групах); метод проєктів; презентація та публічний захист результатів індивідуальної або групової роботи; метод взаємного навчання (peer learning).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна, науково-дослідна робота студентів); виробничі практики.

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль; метод самоконтролю.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1.	Тема 2	Тема 3.	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.	Тема 7.		
	Практичне заняття								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Опитування	3	3	-	3	3	3	3	3	-
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	3	-	3	3	3	3	3	-	3
Тест	2			2	2	2	2		
Всього за темами	10	10	10	10	10	10	10	10	
Диф.залік	30								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

Схема нарахування балів* з навчальної дисципліни «Психологія спілкування» за видами робіт

*В Таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2-3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1-2	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено

	висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2-3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1-2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Поточний контроль у формі тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,1 \times 20 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них :

при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене

заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Тесленко М.М. Курс лекцій з дисципліни «Психологія спілкування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. – 79 с.

2. Тесленко М.М. Методичні рекомендації для практичних (семінарських, лабораторних) занять з дисципліни «Психологія спілкування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. – 75 с.

3. Тесленко М.М. Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Психологія спілкування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А2 «Дошкільна освіта» Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2026 р. – 25 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Гайдучок Г.І., Регеда М.С., Шувар та інші. Психологія спілкування. SBA Print, 2026. 184 с.

2. Грабовська С.Л. Психологічні аспекти комунікаційного менеджменту організації: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 456 с.

3. Кацавець Р. С. Психологія у професійному спілкуванні. Навч. посіб. Київ: Алерта, 2025. 120 с.

4. Кайдалова Л.Г. Пляка Л.В. Психологія спілкування : навчальний посібник. Х. : НФаУ., 2011. 132 с.

5. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса: Фенікс, 2020. 79 с.

6. Тимофієва М.П., Борисюк А.С., Павлюк О.І. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник. Чернівці, 2019. 100 с.

7. Філоненко М.М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 224 с.

8. Шевченко А., Губенко І., Карнацька О. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування. Підручник. К., 2021. 312 с.

9. Bar-On R. Emotional and social intelligence: Insights from the Emotional Quotient Inventory / R. Bar-On / J.D.A. Parker (eds.) // Handbook of emotional intelligence. San Francisco : Jossey-Bass, 2000. – P. 363–388. 25.

Допоміжна:

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 460 с.

2. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: підручник: У 2 кн. Кн. 1: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь, 2004. 576 с.

3. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування: навчальний посібник. Х.: НФаУ, 2011. 132 с.

4. Петрик В.М., Присяжнюк М.М., Компанцева Л.Ф. та ін. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посіб.; за заг. ред. Є.Д. Скулиша. К.: Наук. вид. відділ НА СБ

України, 2010. 248 с.

5. Савенкова Л.О. Психологія спілкування: навч. посіб. [Л. О. Савенкова та ін.]; за заг. ред. Л.О. Савенкової; Держ. ВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ КНЕУ, 2015. 309 с.

6. Тесленко М.М., Перетятко Л.Г. Тренінг комунікативної компетентності як метод адаптації студентів-першокурсників до освітнього процесу. Психологія розвитку та життєстійкості особистості: наукові студії : колективна монографія – Полтава : Астроя. 2024. – С. 512-548 с.

7. Тесленко М.М., Тесленко І.В. Емоційний інтелект у структурі саморегуляції студентів-психологів. Наукові записки. Серія: Психологія. Випуск 1(3). Кропивницький: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С.155-163

8. Тесленко М.М., Шевчук В.В., Клевака Л.П. Психологічні особливості комунікативної компетентності майбутніх психологів із різними ціннісними орієнтаціями. Наукові праці МАУП. Психологія. 2024. Вип. 4 (65). С. 59-63.

9. Тесленко М.М., Шевчук В.В. Розвиток резильєнтності у вимушено переміщених підлітків як умова збереження їх ментального здоров'я. Габітус. 2024. № 67. С. 92-96.

10. Teslenko Maryna, Shevchuk Viktoriia, Klevaka Lesia. Healing collective trauma through the arts: A predominantly online, multimodal trial in Ukraine. *European Journal of Trauma & Dissociation*. – 2026. – Vol. 10, Iss. 1. – Page 100635. – <https://doi.org/10.1016/j.ejtd.2026.100635> *Scopus*

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу «Психологія спілкування» на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7909>

2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника Режим доступу: <http://lib.pu.if.ua>

4. **«Кризові комунікації» – Дія.Освіта.** Особливо вдалий для тем про конфліктне спілкування, емоційні реакції, невербальні засоби комунікації та взаємодію в напружених ситуаціях. У курсі розглядаються жести, тон голосу, постава, стрес і способи ведення складної розмови https://osvita.diia.gov.ua/courses/crisis-communications?utm_source=chatgpt.com

5. **Діалог та медіація: Шлях до порозуміння.** Діалог та медіація: Як знаходити шляхи до порозуміння та подолання конфліктів у суспільстві. Дізнайтеся про ефективні стратегії ведення діалогу, дипломатії та медіації для збереження миру та довіри. **Prometheus.** Діалог, конфліктологія, медіація, пошук порозуміння. Курс триває 3 тижні, передбачений сертифікат. <https://chatgpt.com/c/6aa28631-6da4-83ed-b520-9d4603f01d1f>